

Radna grupa za rješavanje slučajeva neidentificiranih posmrtnih ostataka

U julu 2013. godine je počeo **pregled neidentificiranih posmrtnih ostataka** u 12 mrtvačnica u Bosni i Hercegovini. Pregled je okončan u januaru 2018. godine.

JULI
2013

JANUAR
2018

Pregled je provela Radna grupa za rješavanje NN (“bezimenih”, “nomen nescio”) slučajeva.

Organi Bosne i Hercegovine su formirali Radnu grupu kako bi se pregledali slučajevi neidentificiranih posmrtnih ostataka u 12 objekata mrtvačnica u BiH kako bi se utvrdilo da li je moguće utvrditi nove identitete.*

U sastavu Radne grupe za rješavanje NN slučajeva su se nalazili tužitelji, predstavnici Instituta za nestale osobe Bosne i Hercegovine (INO), Republičkog centra za istraživanje rata, ratnih zločina i traženje nestalih lica Republike Srpske, specijalisti sudske medicine, Zavoda za sudsku medicinu Republike Srpske, Međunarodne komisije za nestale osobe (ICMP), Državne agencija za istrage i zaštitu (SIPA), krim-tehničari Ministarstva unutrašnjih poslova (MUP), preduzeća koja upravljaju objektima, a po potrebi i druge institucije/pojedinci.

12 objekata mrtvačnica

U vremenskom periodu od četiri i po godine Radna grupa je pregledala ukupno

3,583 slučajeva

121 novi identitet

Među 3,583 slučajeva pregledanih u sklopu NN projekta nalaze se i slučajevi koji ne sadrže ljudske posmrtno ostatke, slučajevi za koje je ustanovljeno da ne potiču iz mandata INO/ICMP ('92-'95), slučajevi koji sadrže samo materijal za kosturnicu (bez mogućnosti identifikacije), slučajevi bez generiranog podudaranja sa referentim uzorcima krvi, itd.

Slučaj se definiše kao skup posmrtnih ostataka ili dokaznog materijala kojem je, prilikom ekshumacije, od strane nadležnog Tužilaštva dodijeljen jedinstveni identifikacijski broj slučaja. Slučaj može predstavljati izolovanu kost, dio tijela, kompletno tijelo, ili se sastojati od miješanih, neartikuliranih posmrtnih ostataka. Slučaj, takođe, može uopće ne sadržati ljudske posmrtno ostatke (greškom

ekshumirani životinjski skeleti, dokazni materijal, odjeća, lični predmeti, itd.). Jedan slučaj koji sadrži ljudske posmrtno ostatke može se sastojati od jednog ili više skeletnih setova.

Skeletni set je skup ljudskih posmrtnih ostataka za koje se može ustanoviti (antropološki, ili putem DNK) da pripadaju jednoj osobi.

Nakon što je ICMP okončao pregled objekata i nakon provedenog testiranja DNK izdvojene iz koštanih uzoraka NN slučajeva, rezultati su sljedeći:

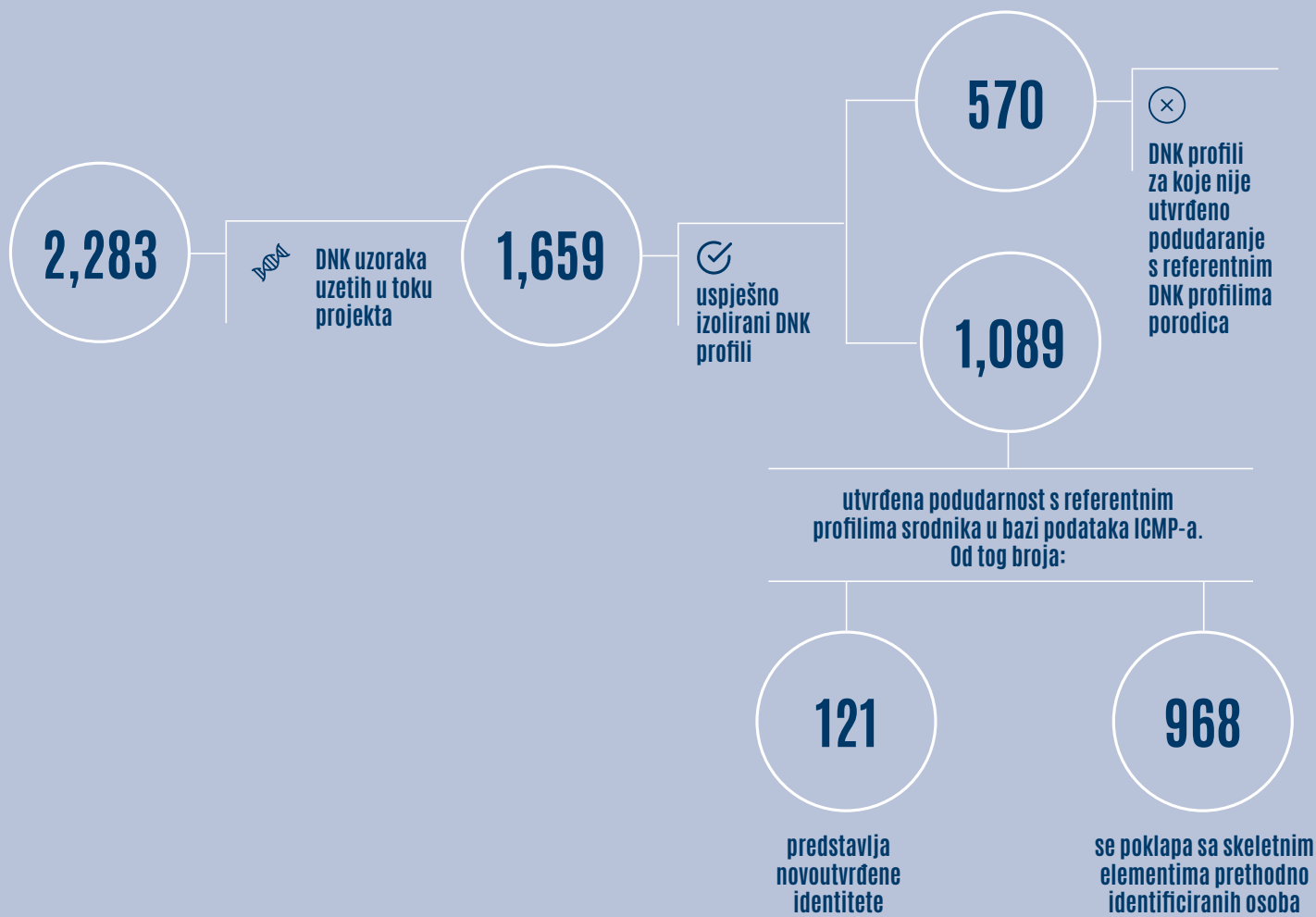
1,888

jedinstvenih profila DNK bez podudarnosti

=

1,888

neidentifikovanih osoba čiji se posmrtni ostaci nalaze u mrtvačnicama u BiH

*ICMP i INO vjeruju da slučajevi u kojima ne postoji podudaranje s DNK profilima koje su dostavili srodnici nestalih osoba mogu biti rezultat pogrešno utvrđenih identiteta.

Neka od 8.000 tijela koja su identificirana prije nego što je ICMP 2001. godine uveo identifikacije koje se zasnivaju na analizi DNK su možda **pogrešno identificirana**.

Do tog može lako doći kada se koriste klasične metode identifikacije – na primjer identifikacija posmrtnih ostataka na osnovu odjeće ili ručnih satova, odnosno dokumenata koji su pronađeni u blizini. U ratnoj oluji i haosu takvi predmeti se često

razmjenjuju ili izgube, ili se na drugi način prenose od jedne do druge osobe.

Nasuprot tome, izvještaj o podudaranju DNK se izdaje tek kada postoji 99.95 posto vjerovatnoće, a taj postotak je često mnogo veći.

Međutim, mnoge porodice koje su ukopale svog najmilijeg prije 2001. godine nisu ICMP-u dostavile uzorak krvi, pošto su smatrale da nema potrebe za tim, jer je njihov najmiliji već identificiran.

Ukoliko su posmrtni ostaci koji su ukopani pogrešno identificirani, oni bi u stvari mogli pripadati porodicama koje su dostavile uzorke krvi.

U isto vrijeme bi se posmrtni ostaci koji zaista pripadaju porodicama koje su ukopale **pogrešno identificirane** posmrtnne ostatke mogli nalaziti među posmrtnim ostacima koji su smješteni u 12 mrtvačnica.

INO je, uz podršku ICMP-a, od septembra 2017. godine počeo aktivno poticati porodice čiji su nestali srodnici identificirani prije 2001. godine da dostave uzorak krvi ili pljuvačke. Nadamo se da će na taj način doći do većeg broja identifikacija i da će se ispraviti pogreške napravljene u identifikacijama.